Çĕнĕ çул ячĕпе сире, хаклă туссем!

Пурнăçа, çĕршыва юрат, тăван халăх мĕнпе чĕрĕ, çавна юрат!

ТУСЛĂХ

НĂРЛАТ РАЙОНĔН ОБЩЕСТВĂПА ПОЛИТИКА ХАÇАЧĔ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

Хаçат 1931 çулхи июлĕн 9-мĕшĕнче тухма пуçланă. N1 (4570) *1998 çулхи январь (кăрлач) уйăхĕн 1-мĕшĕ, кĕçнерникун* *Палăртнă хакпа.*

Сăмаха ĕçпе çирĕплетĕпĕр

Йăлана кĕнĕ тăрăх, Çĕнĕ çул уявĕ умĕн эпир итогсене пĕтĕмлететпĕр, малашнехи çинчен шухăшлатпăр. Администраци пуçлăхĕшĕн, халăх депутачĕсен Нăрлат район Совечĕн председателĕшĕн Фатих Саубанович Сибагатуллиншăн та ку çĕнĕлĕх мар. Анчах та уйрăмлăх урăххинче. Вăл районти халăх пурнăçĕн интересĕсене тивĕçтерессипе, пирĕн паянхи тата ыранхи кунпа çыхăннă. 1998 çул умĕн Фатих Саубанович çак ыйтусене татса парас тĕлĕшпе хăйĕн шухăшĕпе паллаштарчĕ.

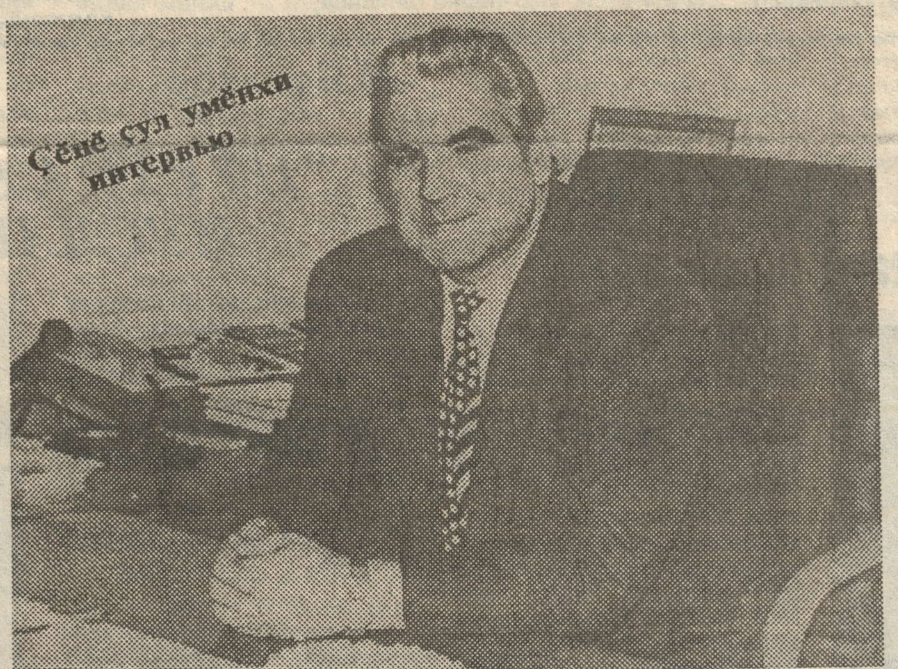

- Фатих Саубанович, кивĕ çул иртнĕ май сире йăлана кĕнĕ ыйту: эсир 1997 çулпа кăмăллă юлтăр-и?

- Питĕ кăмăллă. Эпир 1997 çулта ял хуçалăхĕнчи, промышленноçри, социаллă сферăри пысăк пĕлтерĕшлĕ задачăсене татса пама пултартăмăр. Сăмахран, çĕр ĕçне кăна илер. Эпĕ район администрацийĕн пуçлăхĕ пулса ĕçлеме тытăннă чухне, çынсем гектартан 40 центнер тухăç илес тесе ĕмĕтленетчĕç. Эпир вара кăçал гектартан 45,2 центнер тырпул пухса илтĕмĕр. Патшалăха 90 пин тонна сутрăмăр, элеватора тырă упрама хунă калăпăшĕпе те эпир республикăра иккĕмĕш вырăна тухрăмăр.

Тырпул пухса илесси ÿснине маларахри çулсен кăтартăвĕсемпе танлаштарма май çук, тулă кăна 300 (!) процент. Çĕр ĕçченĕсем ырми-канми ĕçленипе тухăçа кĕске вăхăт хушшинче пухса пĕтерсе, Элкел, Пĕкĕлме районĕсен хуçалăхĕсене те пулăшрăмăр. Кăçалхи кĕркуннен йывăр условийĕсене пăхмасăр, сахăр кăшманне те пысăк тăкаксемсĕр пухса илтĕмĕр, йышăну пунктне 115 пин тонна тутлă тымар ăсатса, патшалăх заказне ирттерсе пурнăçларăмăр. Сĕт суса илес тата ăна патшалăха сутас ĕçĕн кăтартăвĕсем те куç умĕнчех ÿсрĕç. Çак продукцие сутас тĕлĕшпе 11 уйăхри итогсем тăрăх пирĕн район республикăри малта пыракан районсенчен пĕри шутланать. Аш туса илессине тата сутассине ÿстерессипе те мерăсем йышăннă, результатсем те куç умĕнчех: тĕслĕхрен, сыснасен йышĕ пĕлтĕрхинчен 11,5 пин ытларах. Çак ăнăçлăхсене çĕнĕ технологисене хута янипе пурнăçланă. Французсен технологийĕ, удобренисемпе пĕлсе усă курни, "Кейс" комбайнсем, Нăрлатри машзавод тунă анлă илекен культиваторсем, МТСăн пĕрлештернĕ отрячĕ, французсен "Карюэль" фирмин пĕрĕхтерекен хатĕрĕсем - çĕр ĕçĕнче, выльăхчĕрлĕхе кăкармасăр усрасси, сивĕ çĕрте ÿстерессси, продукци туса кăларакансен тата ĕçлесе хатĕрлекенсен интересĕсене пĕрлештерме май паракан агрофирмăсем туни - выльăх-чĕрлĕх ĕрчетессинче... Çак мерăсен кашнин лайăх енĕ пур. Анчах та вĕсем епле лайăх пулсан та çынсăр ĕçлеймеççĕ. Çавăнпа та çынсем пĕр-пĕрне ăнланса, килĕштерсе ĕçлесен çеç ăнăçу пулать тесе шутлатăп. Промышленноçра та çаплах. Нефтяниксен "хура" ылтăн кăларассине 70 пин тонна çитерне, пурĕ вара 1 миллион та 700 пин тонна уçласа илнĕ. "Зузеевнефть" çĕнĕлле малалла аталанать.

Е тата социаллă сферăна илер. Пенсие, бюджет сферинче вăй хуракансен ĕç укçине тÿлессин системине лайăх йĕркеленĕ. Юлашки вăхăтра ĕçлеме пуçланă чиркÿ, бассейн, юсаса çĕнетнĕ Çамрăксен çурчĕ, аэропорт, тăваттăмĕш мечĕт - çаксене пурне те халăх темиçе çул кĕтнĕ вĕт. Хирти Мамăк патĕнчен хывнă 11 километрлă шыв пăрăхĕ хулари çынсене таса та тутлă шывпа савăнтарчĕ. Газ кĕртессине хăвăртлатас тĕлĕшпе хăйсем тĕллĕн ĕçлекен организацисем йĕркеленĕ, тĕнчери стандартсемпе килĕшсе тăракан 50 километрлă асфальт çулĕ сарнă. Пысăк Çарăмсан урлă кĕпер хываççĕ. Тĕрнеçри спирт заводне юсаса çĕнетеççĕ, çитес çуркуннерен кунта пысăк пахалăхлă "Люкс" спирт кăларма тытăнма та пулĕ. Хулара 1991 çулта хăпартма тытăннă шкула малалла тăвасси пирки калаçса татăлнă. Нăрлатри шкулсенче ачасене вĕренме вырăн çитменни пуриншĕн те паллă. Çавăнпа та çак ыйтăва татса парассине малалла тăсма юрамасть. 1300 вырăнлăх шкула "Камгэсэнергострой" çĕнĕ çулăн пĕрремĕш кунĕсенченех тума пуçлĕ. "Татнефть" акционер обществи шкул валли 12 миллиард тенкĕ уйăрнă, пĕр пайне - республика бюджетĕнчен. Килĕшĕр, çулталăка çакăн пек савăнăçлă, шанăç паракан хыпарсемпе вĕçлеме питĕ кăмăллă вĕт.

(Вĕçĕ 2-мĕш стр.).

Саламлă телеграмма

Мĕнпур çынсене Çĕнĕ 1998 çул ячĕпе чун-чĕререн саламлатăп.

Пурне те çирĕп сывлăх, мир, телей сунатăп. Пирĕн халăх, пирĕн Тăван çĕршывăмăр тивĕçлĕ пурăнасса шанатăп.

Хисеплĕсе А.Хамаев,
Раççей Федерацийĕн Патшалăх Думине 22-мĕш округран суйланă депутат.

Çултан çул хитререх эсĕ, Елка!

Ах, мĕнлерех хитре пирĕн елкăсем, пур çĕрте те тĕрлĕ-тĕслĕ çутăсем çунаççĕ, микрорайонсенчи "вăрман хĕнисем" епле илемлĕ... Эпир те хамăр пысăк мар хулара тăрăшсан, чăн-чăн уяв йĕркелеме, ун умĕн вара ăна тивĕçлипе капăрлатма пултаратпăр иккен.

Кăçал вара хамăр вăя, пултарулăха шанни тата та çирĕпленчĕ, декабрĕн 20-мĕшĕ тĕлне пĕтĕм хула капăрланса çутăсемпе ялтăртатма пуçларĕ. Хулари кашни предприяти, кашни организаци çывхаракан событин пĕлтерĕшне, мĕнле илемлĕ уяв умĕн пурăннине туллин ăнланни пысăк пĕлтерĕшлĕ. Çакă вара хула сăн-сăпатне улăштарчĕ. Хулари мĕнпур организацисем тесен те юрать, администраци çуртне Çĕнĕ çула илемлетес тĕлĕшпе ирттерекен конкурса хутшăнчĕç. Кусем районти тĕп больница, "Сельхозтехника" АО, шкулсем, РСУ, МСО, нефтьпе газ кăларакан "Нурлатнефть" управленин мĕнпур цехĕсем, хатĕрлев кантурĕ, "Агропромбанк", ăшă сечĕ, çар комиссариачĕ, çыхăну узелĕ тата чылай ыттисем, ĕç сфери пĕр-пĕринчен уйрăлса тăнине пăхмасăр, çак уявăн йăлийĕркисем çав тери лайăх пулнине ăнланса, çынсене савăнăç, ăшă тата çутă парнелеме шутларĕç.

Пĕлтĕр ку ĕçре пионер пулнă нефтебаза чылай вăйлă ăмăртуçăсемпе тĕл пулма тÿр килчĕ. Анчах та ĕçе йĕркелессине пысăк шая тăратма пултарнă, хальхи вăхăт требованийĕсене ответлекен тата ыранхи куна çирĕп шанса пурăнакан коллектив кăçал та парăнасшăн пулмарĕ. Предприяти територине "çунакан" елкăсемпе, хĕрлĕ тюльпансемпе илемлетнĕ, автозаправка станцийĕсенче те Çĕнĕ çул çутисем ялкăшаççĕ. Вăл кăçал та пĕлтерне конкурсра пĕрремĕш вырăн йышăнчĕ. Иккĕмĕш вырăнта НГДУ "Нурлатнефть", виççĕмĕшĕнче - НУРБ тата УТТ, тăваттăмĕш вырăна ДРСУ тивĕç пулчĕ. Кайран МПП, хулари газ служби, 1-мĕш номерлĕ ачапăча сачĕ, элеватор, аш-какай комбиначĕ, электросеть, вĕсен тăрăшулăхне çаплах пысăк хак пачĕç. Микрорайонсенче чи илемлĕ елка вырнаçтарса капăрлатас тĕлĕшпе кăçал та сахăр вĕретекенсен фантазийĕ, вăл 2-мĕш вырăн йышăнчĕ. НГДУн пысăк елки 3-мĕш вырăна тивĕç пулчĕ. Чукун çул тата НУРБ ĕçченĕсем елка лартса аппаланас темен.

Хулара пурăнакансем балконсемпе çурчĕсене капăрлатассине те активлă хутшăнчĕç. Гиматдинов урамĕнче пурăнакан Кирилловсен балконне чи лайăххи тесе палăртрĕç. Чÿречесене капăрлатассипе Карл Маркс проспектĕнчи Евдокимовсен çемйи çĕнтерчĕ.

Йĕркелÿ комитечĕ тĕп елка капăрлатма пулăшнăшăн çаплах сахăр завочĕн, "Зузеевнефть", вăрман хуçалăхĕн, çыхăну узелĕн коллективĕсене тав тăвать. Декабрĕн 28-мĕшĕнче 14 сехетре тĕп елка патĕнче çĕнтерÿçĕсене парнесем пачĕç. Вăрмантан килнĕ хăна патĕнче çав кун тата темиçе конкурс иртрĕ. Чи хитре Юр Пике тата чи тавçăрулла Хĕл Мучи парадĕнче НГДУран килнĕ хăнасем çĕнтерчĕç. Районти культура çурчĕн, вĕрентÿ пайĕн представителĕсем те хăйсен ăсталăхне кăтартрĕç, ача сачĕсен ĕçченĕсем те парнесемсĕр юлмарĕç. Культура çурчĕн, пĕрремĕш номерлĕ ача сачĕн, библиотека, ачасемпе çамрăксен клубĕн, 3-мĕш номерлĕ шкул ĕçченĕсем халапсенчи сăнарсене ăста кăтартрĕç. Ун хыççăн пысăк концерт, лотерея вылявĕ пулчĕ, унти чи пысăк парне - вырăнти "тигр" - маскăллă сурăх таки Кăрмăш микрорайонĕнчи С.Асарована тухрĕ.

Площадьре уяв çĕрлеччченех пычĕ. Чукун çул çинчи ОРС ĕçченĕсем çав вăхăтра Нăрлатра пурăнакансене тутлă апат-çимĕçпе сăйларĕç. Çакăн пек хаваслă та савăнăçлă иртрĕç Çĕнĕ çул умĕнхи ăмăртусем. Çĕнĕ çулта кашнинех çĕнтерÿçĕ, телейлĕ пулас килет, çакă малашлăхра пурте лайăх, ырă тата илемлĕ пулассине шанăç парать. Пурне те Çĕнĕ çул ячĕпе саламлатпăр, çĕнĕ телей сунатпăр!

С.ХАЙРУЛЛИНА.

Çĕнĕ çулта ырлăх-сывлăх, тăнăçлăх,

(Вĕçĕ. Пуçламăшĕ 1-мĕш стр.).

Сăмаха ĕçпе çирĕплетĕпĕр

- Фатих Саубанович, шкул - çитес çула палăртнă пĕртен-пĕр задача çеç мар пулĕ...

- Паллах, объекта 1999 çулта çеç туса пĕтерĕçха. Чи кирлĕ ытти объектсен шутĕнче строительство ĕçĕсем 10 çула тăсăлнă тасатакан сооружение туса пĕтересси. Кунта пире "Татнефть" акционер обществи укçа енчен пулăшма пулчĕ. Унсăр пуçне, районти милици пайĕн, çар комиссариачĕн, прокуратурăн çĕнĕ çурчĕсене тăваççĕ.

Хуçалăх ĕçĕнче те çивĕч задачăсене татса памалла: продукци туса илессин хăвăртлăхне чакармалла мар, ялсенче реформăлассине малалла пурнăçламалла. Иртнĕ çул эпир пирĕн регионшăн юрăхлă реформăламалли çичĕ вариант суйласа илтĕмĕр.

Декабрь уйăхĕнче тунă ĕççен пĕрремĕш итогĕсем тĕлĕшпе хуçалăхсен ертӳçисемпе ĕçлĕ калаçу ирттертĕмĕр, вĕсем шантарнине те палăртса хăвармалла. Сăмахран, Куракъелне кăна илер. Вĕсем акана, тырçине, çĕртме сухине ыттисенчен маларах вĕçлени, кăçалхи пек гектартан 47,7 центнер тухăç пухса илни хăçан пулнă?! Пуçламăшĕ лайăх пулсан, вăл нумай кĕттермест - пурнăçлакан питĕ хăвăрт тупăнать.

Акă кооператив ертӳçи В.Сайкин, Ялавăра кайнăскер, унта та кооператив йĕркелет ĕнтĕ. Пуçаруллă çынсене вара эпир яланах пулăшатпăр: вĕсем урлă прогресс килет!

- Фатих Саубанович, эсир ку тематика хускатрăр пулсан: кăçалхи пуян тухăç хресчен - сухаçа мĕн панă?

- Питĕ нумай. Хăйсен вăйне, пире тăрантакан çĕр пуян тухăç парассине шаннинчен тытăнса çителĕклĕ пурлăх тарапах. Тырă сутса эпир 10 миллиард тенкĕ тупăш илтĕмĕр, ку пире ял ĕçченĕсене ĕçшĕн тӳлемелли парăмăн чылай пайне парса татма пулăшрĕ. Ял çыннисем çаплах тырă, килти выльăх-чĕрлĕх валли апат çителĕклĕ чухлĕ илнĕ тата обществăлла выльăхсене фуражпа тивĕçтернĕ.

- Фатих Саубанович, çĕнĕ 1998 çула пирĕн район Нăрлат районĕ ятпа кĕтсе илчĕ, Нăрлата вара республикăна пăхăнса тăракан хула статусне пачĕç. Çак улшăнусем пире мĕн парĕç?

- Çакă пирĕн политикăпа экономикăна, социаллă пурнăçа çӳлĕрех шая çĕклет: республикăна пăхăнса тăракан хуласем çине урăхларах пăхни, уйрăм хаклани никамшăн та вăрттăнлăх мар.

Эпир бюджет ӳсессе шанатпăр, вăл икĕ каналлă пулĕ, апла пулсан финанссем пухăнасси те вăйлăланĕ. Çĕнĕ статус хулана та çӳлерех шая çĕклет. Ялан малалла пăхмалла, малашлăхпа пурăнмалла. Çĕнĕ статуса пула хула ыйтăвĕсене татса памашкăн инвесторсене явăçтарма, пысăк организацисемпе килĕшӳсем тума çăмăлтарах пулĕ. Политикăпа право енчен те çăмăллăхсем палăраççĕ. Малтан хула Совечĕ те, вырăнти самоуправленин Совечĕ пĕр шайра пулнă пулсан, халĕ вара район Совет статусĕнчен кая мар пулать, депутатсен шучĕ 35 çынна çитет, çакăнпа пĕрлех унăн полномочийĕсем те ӳсĕç. Администрацин малтанхи пайĕсем - вĕрентӳ-и, коммуналлă хуçалăх-и - управленисем пулĕç. Хамăр ĕçлесе илнĕ укçатенке тата ăна хулари мĕнле ĕçсене пурнăçлама куçармаллине вырăнтах татса пама май пулĕ, ку питĕ кирлĕ. Малашне республикăри Патшалăх Канашĕнче пирĕн виçĕ депутат районпа хула представителĕсем пулĕç. Çавăнпа та пĕр иккĕленмесĕр калатăп: Нăрлат районĕнче пурăнакансен пулса иртнĕ улшăнусемшĕн нихăçан та ӳкĕнмелле пулмĕ.

- Фатих Саубанович, ку Эсир Нăрлатран каяс тенине пĕлтермест пулĕ те? Сирĕн шухăшăрсене халăх Сирĕнпех пурнăçа кĕртесшĕн...

- Эпир Нăрлат халăхĕпе малашне те пĕрле, алла-аллăн тытăнса, пĕр-пĕрне ăнланса ĕçлĕпĕр.

Нăрлат çĕрĕ мана килĕшет, кунти ĕçчен, уçă кăмăллă халăха та юрататăп, ăна эпĕ шанатăп тата куратăп: эпĕ çынсене кирлĕ. Кашни çĕнĕ кун çĕнĕ ыйтусем кăларса тăратать, тĕлпулусем тата конкретлă результатсем парнелет. Пĕр кун çеç мар, çулталăк мĕнле иртнине те сиссе юлаймарăм. Вăхăт çитменни вăл - телей. Нăрлат - республикăн кăнтăр хапхи, çавăнпа та вăл çак регионти хитре, хăнасене кăмăллă кĕтсе илекен тата йĕркеллĕ хула пулмалла. Кун пек пулма ун потенциаллĕ майĕсем çителĕклĕ, ытти вара пиртен килет: пирĕнпе сирĕн тăрăшулăхран тата ĕçченлĕхрен.

- Нăрлат районĕнче пурăнакансене Эсир мĕн суннă пулăттăр?

- Çирĕп сывлăх, чăтăмлăх. Чĕререн калатăп: район халăхĕ, ыттисенчен начар мар пурăнтăр тесе хамран мĕн килнине пурне те тăватăп!

- Тавтапуç Сире, Фатих Саубанович! Сире те Çĕнĕ çул ячĕпе саламлатпăр! Сирĕн сутă ĕмĕтĕрсем пурнăçланччăр?

С.ХАЙРУЛЛИНА
калаçнă.

Тав тăватпăр

Тĕне ĕненекенсем - Преподобный Серафим Саровскин кĕлĕ çуртне çӳрекенсем Нăрлат районĕн администраци пуçлăхне Ф.С.Сибагатуллина тата унăн çумĕсене пурне те Çĕнĕ çул ячĕпе тата Раштав уявĕпе саламлаççĕ.

Фатих Саубанович, эпир Сире çирĕп сывлăх, çемьере телей тата ĕçре творчествăлла ăнăçлăхсем сунатпăр. Çаплах эпир Сире хăвăрăн сăмахăра тытнăшăн, кĕлĕ çуртне пире хăварнăшăн тав тăватпăр.

Акă тăвată уйăх ĕнтĕ эпир каллех çак храма çӳретпĕр. Ăна эпир Турă пулăшнипе юсарăмăр. Çак ĕçе пурнăçлама пире аш-какай комбиначĕ, сахăр завочĕ, РСУ, Нăрлат станцийĕ пулăшрĕç. Эпир вĕсене пурне те тав тăватпăр, çитес уявсемпе саламлатпăр. Эпир Сире манмастпăр, хаклатпăр тата Сирĕншĕн яланах кĕл тăватпăр. Ан тив, Çĕнĕ çулта Сире Турă ырă ĕçсем тума кăна пулăштăр.

ЧИРКӲ СОВЕЧĔ.

Р.Билалов:

"Çĕнĕ статуса тивĕçлĕ пулмалла"

Хула хуçалăхне Р.Г.БИЛАЛОВ 1997 çулхи май уйăхĕнчен ертсе пырать. Унпа уяв умĕн тĕл пулса, эпир хула мэрне темиçе ыйту патăмăр. Пĕрремĕшĕ иртсе каякан çул унăн пурнăçĕнче мĕнле йĕр хăварни çинчен.

- Кĕскен каласан, çулталăк кăткăс, тĕллевлĕ те пысăк ĕçпе пуянччĕ. Хула хуçалăхĕ вăл - нумай отраслĕ система, кунта час-часах пире тивмен чылай ыйтусем сиксе тухаççĕ. Кунĕпе кам кăна килмест пирĕн пата: хăшĕ-пĕриншĕн унăн хуйхи-суйхи - пурнăçĕ тăршшĕпех инкек, татса паман ыйту. Эсĕ вара çынна чăннипех конкретлă пулăшма пултарни чун-чĕрере лăпкă туйăм çуратать. Ун пек тĕслĕхсем сахал мар пулчĕç тесе шутлатăп.

1997 çулта хулана тирпейилем кĕртес тĕлĕшпе пысăк, тĕллевлĕ ĕç пурнăçланă. Çулсем, тротуарсем хывнă, бордюрсем вырнаçтарнă, ку ĕçсене малалла тăсма планлатпăр. Пахалăх тĕлĕшпе вĕсем требованисемпе килĕшсех тăмаççĕ ĕнтĕ, ку вăрттăнлăх мар, анчах хальхи вăхăтра мĕн пурри те хаклă.

- Рынок хутшăнăвĕсем пуçаруллă çынсене çул уçса, пурăнмалли çуртсем тума тата туянма май панă, анчах та тепĕр енчен пăхсан, хваттерсене тӳлесе илмеллипе йывăрлăхсем кăларса тăратнă.

- Хваттерсем парас тĕлĕшпе ĕçсем мĕнле пыраççĕ?

- Иртнĕ çул хваттер илме тата пурнăç условийĕсене лайăхлатма черетре 803 çемье тăнă. Вĕсенчен 180-шĕн ыйтăвĕсене татса панă. Кивĕ, начар çуртсенче 601 çын пурăнать, вĕсенчен иккĕшне çеç çĕнĕ хваттерсене куçарнă. Тутарстан Республикин Президенчĕн Указне тĕпе хурса кивĕ çуртсене пĕтермелли программа вăйра-ха, çавăнпа та района укçа-тенкĕ енчен пулăшу парасса шанатпăр. Черетри 11 системăран кăçал эпир 5 хăвартăмăр: заявлени панине шута илсе, вĕсенчен кашни хăйĕн черетĕнче тӳрĕ кăмăлпа тăрать. Хуллен пулин те, çитес çул уйрăмах пурăнма вырăн çуккисĕр нушаланакансене хваттерсем парĕç.

- **Равиль Габдрахманович, сирĕн 1998 çула мĕнле чи пысăк ыйту юлчĕ?**

- Паллă ĕнтĕ, Тутарстан Республикин Министрсен Кабинечĕн решенине тĕпе хурса, 1996 çулта ведомствăри çурт-йĕр пĕтĕмпех МПП фондне куçать. Ку процесс пырать ĕнтĕ. Анчах, шел пулин те, çуртсене урăх организацие панă вăхăтра решенипе пăхса хăварнине пурнăçламаççĕ: çуртсем япăх шайра, вĕсене 20-30-шар çул тĕпрен юсаман, çавăнпа та компенсаци тӳлемеççĕ. Вĕсене МПП йышăнсан вара çынсем мĕнпур çитменлĕхсене пирĕн хуçалăхран ыйтĕç.

Çакна май "Нурлатнефть" НГДУн ертӳçисене (начальникĕ М.М. Хузин) тав тăвас килет. Хăйĕн çурт-йĕрпе коммуналлă хуçалăхĕн транспортне панисĕр пуçне, НГДУ хула хуçалăхне ятарлă техникăпа та пулăшнă. Вĕсем тата хушса 12 единица, урăхла каласан, 3 миллиард тенкĕлĕх техника панă. Малашне çак машинăсем хулана вăхăтлă тасатса тăрĕç.

- **Çĕнĕ çулта эсир нăрлатсене мĕн сунатăр?**

- Кашни çемьенех - сывлăх, ырлăх тата чи кирли, тăнăçлăх, мир, никама та нимĕнле хуйхă ан кӳрентертĕр.

Çак çул Нăрлатшăн пысăк улшăнусен çулĕ пулса тăчĕ: вăл çĕнĕ статус илчĕ, çӳлерех шая çĕкленчĕ. Малашне вăл республикăна пăхăнса тăракан хула ятне тата хăйĕн çĕнĕ статусне тивĕçлĕн тытса пырасса шанатăп.

Ф.ЗИЯТДИНОВА
калаçнă.

В.Булатов:

"ПУРТЕ ÇĂКĂРТАН ПУÇЛАНАТЬ"

Хресченсемпе фермерсен хуçалăхĕсен Хафизов ячĕпе хисепленекен ассоциацийĕн председателĕшĕн В.Ф.БУЛАТОВШĂН иртсе каякан çул пысăклатнă хуçалăх ертӳçи пулса тăнипе паллă пулнă. 1997 çулта ăна "Тутарстан Республикин ял хуçалăх тава тивĕçлĕ ĕçченĕ" хисеплĕ ят панă.

- **Валерий Федорович, сирĕн хуçалăхăр çулталăка лайăх кăтартусемпе вĕçлет, ыттисемпе те вăл районта малтисен шутĕнче пырать, анчах та сирĕн çине пăхсан, эсир савăнни сисĕнмест, пачах урăхла - эсир темĕнле канăçсăр, шухăшлă курăнатăр...**

- Мĕншĕн савăнмалла? Пирĕн хуçалăх сĕт суса илессипе чи лайăх хуçалăхсенчен пĕри шутланать, çаплах сĕт тата аш сутассине договор обязательствисене ирттерсе пурнăçларăмăр пулин те, хальунпа мăнкăмăлланмалли вăхăт мар. Чăнах та, продукцие ĕçлесе хатĕрлекен сĕт-çу тата аш-какай комбиначĕсен ĕçĕпе эпир кăмăллă, мĕншĕн тесен вĕсем расчет яланах вăхătлă тума тăрăшаççĕ. Элеватор ертӳçисемпе те эпир пĕрпĕрне ăнланса ĕçлетпĕр. Сăмахран, кăçал тырă йышăнакан пункта 4.400 тонна яхăн тырă ăсатрăмăр, вĕсенчен 2556 тоннине договор обязательствисенчен ирттерсе, упрама хывнă тыррăн 88 процентĕ - апатлăх тулă. Тулă сутса илнĕ укçа хуçалăх ĕçченĕсене ĕçшĕн памалли парăмăн чылай пайне тӳлесе татма май пачĕ. Иртсе каякан çула парăмсемсĕр вĕçлес килет. Анчах та пурте пиртен килмест вĕт. Кăçал сахăр заводне хамăрăн транспортпа кăна эпир 12 пин тонна яхăн чĕртавар ăсатрăмăр. Çакăншăн укçине хăçан илессине вара пĕр турă кăна пĕлет. Вăл пире, хуçалăх ĕçченĕсене ĕçшĕн тӳлесе татма çитнĕ тата юлнă та пулĕччĕ. Малашне те çакăн пек пулсан, хресчене сахăр кăшманĕн ани çинче тар кăларса ĕçлеттерейĕнши? Çавăнпа та, хуçалăх ертӳçи пулнă май, Çĕнĕ çула ман пĕр сĕнӳ пур: ан тив, вăл тавар туса кăларакансемпе ĕçлесе хатĕрлекенсем пĕрпĕрне ăнланса, килĕштерсе ĕçлемелли çул пултăр, ан тив, вĕсем те пире ăнланччăр. Ваттисем каланă пек: алăпа панине урапа илмелле ан пултăр.

телей сунатпăр, тăванăмăрсем!

Пĕччен пилĕк ача пăхса ÿстерет

Нуруллинсен çемйинче улттăн. Чи асли - Ильнар, çиччĕмĕш класра вĕренет, уншăн тата Эльмирашăн, Эльвирашăн, Ильдаршăн, пиллĕкри Ильнуршăн пĕртен-пĕр тĕрек, шанăç, тус тата канаш паракан - вĕсен амăшĕ, Танзиля. Ашшĕ вĕсене пăрахса кайнă, урăх çемьепе пурăнать. Анчах вĕсем те вилмен, куçĕсем салхуллă пулин те, пурнăçпа кăмăллă.

23 тăваткал метрлă хваттерте стенка, çемçе сĕтелпукан, ют çĕршывра туса кăларнă телевизор, видео пур.

- Ку япаласенчен чылайăшне ĕçленĕ чухнех туяннă, - терĕ Танзиля, эпир тĕлĕннине сиссе. Кĕçĕнни час-часах чирленипе ĕçе пăрахма тÿр килчĕ. Мĕнле те пулин тăранкаласа пурăнăпăр-ха. Хам килте пулсан ачасене садика, шкула лăпкăн, васкамасăр ăсататăп, - тет вăл. Ассăн сывласа илсе малалла калаçать: - Стенка, пÿлĕме кĕрекен çĕрти шкаф çĕнĕрех курăнччăр тесе вĕсене тĕссĕр лакпа сăрларăм. Пытармастăп, хам валли нимех те туянаймастăп ĕнтĕ, ачасем кăна ыттисенчен начартарах тумпа ан çÿреччĕр тесе тăрăшатăп.

Чăнах та, çемье бюджечĕ пуянах мар: 1 миллион та 200 пин тенкĕлĕх чексем, 30 пинлĕх жетонсем тата 83 пин тенкĕ укçан. Апат-çимĕç туяннă хыççăн юлнă чексене питĕ пысăк йывăрлăхпа улăштарнă укçапа ачасем валли мĕнле те пулин çĕнĕ япала туянатăп. Çу тăршшĕпех тар кăларса ĕçлекен 12 сотка çĕр участокĕ те пире пысăк пулăшу парать: улма-çырла, пахчаçимĕç хĕле валли çителĕклĕ хатĕрлесе хăваратпăр. Танзиля çăкăр хăй пĕçерет. Карасара пурăнакан кукашшĕпе кукамăшĕ ашпа пулăшаççĕ. Танзиляпа пĕртăванĕсем те вĕсене манмаççĕ.

Тата. Танзиля кĕнекесем туянма укçине шеллемест. Стенкинче вĕсен тĕрлĕ кĕнекесем питĕ нумай. "Хĕрачасем лайăх вĕренеççĕ, арçын ачисем начартарах", - тет Танзиля. Хăй вăл ачасене час-часах тутлă апатпа сăйлать. Кунтах унăн çĕвĕ машини тата çыхмалли йĕпсесем. Вĕсене вара вăл ачисем çывăрма выртсан кăна тытать.

Ку çуртра эпир Танзиля ванна пÿлĕмне юсанă вăхăтра пултăмăр: - "Уявчнен кăшт йĕрке тăвас тетĕп, праçник вăхăтĕнче лăпкă кăмăлпа канмалла пултăр".

Нумай ача амăшĕн пĕртенпĕр ĕмĕт - ачисене ура çине тăратасси. "Кам тăрăшать, ală усса лармасть, çавă нихăçан та аптăрамасть, - тесе шутлать пурнăçа юратакан, пултаруллă Танзиля. - Шанăçа кăна çухатмалла мар". Ку çемьене эпир те çавна кăна сунатпăр. Ан тив, Çĕнĕ çул сирĕн çуртăра çĕнĕ савăнăçсем кăна илсе килтĕр...

Ф.ЗИЯТДИНОВА.

Н.Азизов сăнÿкерчĕкĕ.

Çĕнĕ çул умĕн эпир районти тĕп больницăн тĕп врачне А.Л.КЛЕМЕНТЬЕВА темиçе ыйту патăмăр.

Чи кирли - йĕркеллĕ пурăнасси

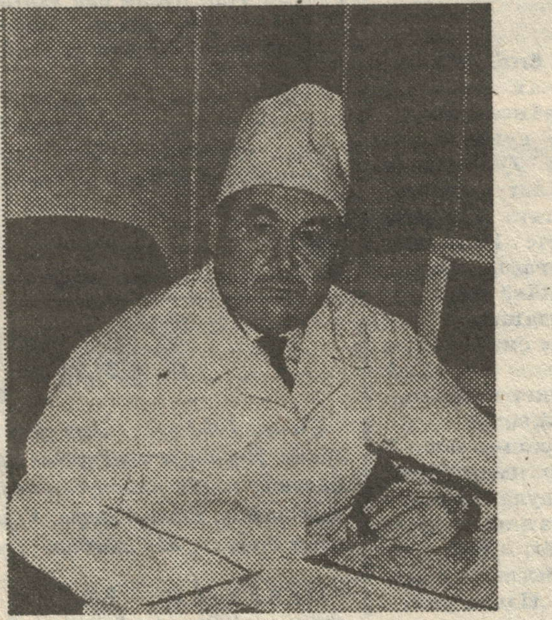

- Аркадий Леонтьевич, çĕнĕ 1998 çула эсир мĕнле кăмăлпа кĕтсе илетĕр?

- Чи малтан 1997 çулта манăн хамăн пурнăçра улшăнусем пулнине палăртса хăвармалла: мана районти тĕп больницăн тĕп врачне лартрĕç. Ку ĕç пысăк яваплăх туйма хистет. Унтанпа çур çул кăна иртрĕ-ха, çавăнпа та ĕç кăтартăвĕсем çинчен калаçма халлĕхе ирха.

- ... Апла пулин те...

- 1997 çулта районти тĕп больницăшăн медицина ĕçне пурнăçлама ирĕк паракан лицензи илни тĕп хыпар пулса тăчĕ. Хусантан 25 специалиста яхăн килнĕччĕ, тĕрĕслев вăхăтĕнче пур уйрăм та лицензи илме тивĕç пулнине палăртрĕç.

Анчах хăшпĕр йышши сиплев лицензи комиссине иртеймерĕ.

Çаплах больница территорине тирпей-илем кĕртес ĕçсем те пычĕç, çулсем хывнă, хапха тунă - ку тĕлĕшпе РСУ ĕçченĕсем ырă сăмахсене çеç тивĕçлĕ. Пĕрпĕрин хушшинчи тÿлевсен, парăма тÿлесе татнин шучĕпе 53-мĕш СМУ Кивĕ Чаллă, Чулпан участокĕсенчи больницăсенче тĕплĕ юсав иртерчĕ. Район администрацийĕн пуçлăхĕ Ф.С.Сибагатуллин тăрăшнипе медицина ĕçченĕсем ĕç укçи вăхăтлă илнине те палăртса хăвармалла.

- Çапах та медицина сферинче йывăрлăхсем нумай...

- Хăть мĕнле ĕçре те укçатенкĕ енчен йывăр. Кăçал акушерсен корпусне тăвассине хăвăртлатмалла. Кашни уйрăмра тенĕ пекех тĕплĕ юсав иртермелле. Инфекци уйрăмĕ, сĕт кухни питĕ начар шайра, вĕсене çĕнĕ вырăна куçармалла. УЗИ, ФГДС, кардиографсен оборудованине çĕнетмелле . Черетсене чакарас тесе эндоскопистăн, узистăн уйрăм ставкисене уçрăмăр. Малашне НГДУ профилакторийĕнче те УЗИ услугисене парăпăр.

- Вулакансенчен чылайăшĕ сирĕн пациентăрсем пулса тăраççĕ, мĕн сунас тетĕр эсир вĕсене Çĕнĕ çулта?

- Чи малтан çирĕп сывлăх сунатăп. Кунта вара йĕркеллĕ пурăнни питĕ пысăк пĕлтерĕшлĕ. Телейлĕ пулăр!

Амăшĕ вырăнĕнче - хĕрĕ

Ача чухне вĕрентсе ÿстерни. Вĕсем кашнин хăйне евĕрлĕ. Надя вара ытти ачасемпе пĕрле йĕпе юртан юр кĕлетки тунине, ту çинчен çунапаярăннине, тĕрлĕ вăйăсене хутшăннине халĕ те астăватьха. Çаплах амăшĕ патне ĕçе çÿрени те асрах. Амăшĕ чукун çул вокзалĕнче кассир пулса ĕçленĕ, хĕрача тăвăр касса пÿлĕмне кĕрсе, пĕчĕк чÿречерен билет илекен пассажирсене сăнама юратнă. Амăшĕ клиентсен мĕнпур ыйтăвĕсем çине ырă кăмăлпа хуравлани ăна килĕшнĕ. Тепловоз сасси, вокзал патĕнчи составсем, перронпа васкакан çынсем - çаксем пурте ăна питĕ çывăх пулнă. Тен, шăп кăна çавăнпа пулĕ, ăна кунта ĕçлеме чĕнсен, кăмăлпах килĕшнĕ. Надежда вара механикăпа технологи техникумĕнчен вĕренсе тухса специальность туяннă пулнă-çке. Унăн апат-çимĕç предприятийĕсенчен пĕрне вырнаçса шухăшсăр ĕçлемелле пек, анчах та çук вĕт... Малтан хĕрача дежурнăй пулса ĕçленĕ, кайран вара ăна билет сутнă çĕре куçарнă. Акă 10 çул ĕнтĕ вăл çакăнта вăй хурать. Ку ĕçе вăтăр çул хушши пурнăçланă, халь тивĕçлĕ канăва кайнă Александра Алексеевна Косыгина пурнăçра хăйĕн вырăнне тупнă хĕрĕшĕн лăпкă.

Смена хушшинче вăл мĕн чухлĕ тав сăмахĕ илтмест пулĕ. Нăрлатри чукун çул станцийĕн начальникĕ Л.Н.Газизуллина та ун çинчен ырă сăмахсем кăна калать: "Централизациленĕ "Экспресс" системăна Надежда питĕ хăвăрт хăнăхрĕ те халь унпа пĕлсе ĕçлет. Унăн ĕç пÿлĕмĕнче, килĕнчи пекех, яланах йĕркелĕх хуçаланать. Кĕскен каласан, унăн пурнăç принципĕ çавăн пек".

Р.ГИНЯЕВА.

Ÿкерчĕкре: Н.А.Петрякова ĕç вырăнĕнче.

Н.Азизов сăнÿкерчĕкĕ.

"Пÿлер" фондăн ларăвĕ

1996 çулта Çыранçи Чаллăра обществăлла организаци - "Пÿлер" фонд йĕркеленĕ. Ăна йĕркелеме Аксу тата Октябрь районĕсенчи çынсем, халĕ Çыранçи Чаллăра пурăнаканскерсем, сĕннĕ. Фондăн тĕп тĕллевĕ - Пÿлер палăкĕсене çĕнетесси тата упрасси. Пÿлер - вăтам ĕмĕрти мусульмансен çурçĕр историйĕн, культурин тата ăстăн центрĕ. Малтанах Пÿлерти паллă Сăваплă тăва, çăлкуçа йĕркене кĕртĕç тата хурал йĕркелĕç.

Ĕлĕкренех Раççей мусульманĕсем Пÿлере пуççапма килнĕ. Унăн ĕлĕкхи мухтавне таварма кунта мечĕт тума йышăннă.

Фонд председательне ĕç ветеранне Нургаяз Шарафутдинович Салахова, пирĕн районти Кивĕ Амзя ялĕнче çуралнăскере, суйланă. Йĕркелÿ Советне "КамГЭСэнергострой" акционер обществин информаципе расчет центрĕн начальникĕ Рифкат Габбасович Курмашев ертсе пырать.

Нумаях пулмасть Çыранçи Чаллăра "Пÿлер" фондăн черетлĕ ларăвĕ иртнĕ, унта пирĕн районтан пилĕк çынран тăракан делегаци те хутшăннă. Районти ял хуçалăхĕпе апат-çимĕç управленийĕн çĕр ĕç пайĕн начальникĕ Ф.М.Давлетшин ларура калаçса, пирĕн район ертÿçисем Пÿлере çĕнетес тĕлĕшпе панă сĕнÿсемпе паллаштарнă, пирĕн район çак яваплă ĕçрен аяккинче юлманни çинчен пĕлтернĕ.

Асамлă, вăйлă тигртан телей кĕтетпĕр

Паллах ĕнтĕ, "Комсомольская правда" хаçата çырăнса илекенсем тата вулакансем астăваççĕ. Çак хаçат хăйĕн "толстушка" текен 220 тата 225-мĕш номерсенче 1998-мĕш çулăн январь уйăхне Юрату уйăхĕ тесе ят парса, юлашки страницисенче çитес çулăн символне - сăпайлă Тигр сăнÿкерчĕкне пичетлесе кăларчĕ.

"Комсомолка" хаçата çырăнман (питĕ шел) тата вуламан çынсене калам: çак сăнÿкерчĕк Çĕнĕ çул умĕнхи иллюстраци кăна мар. Пачах урăхла. Сăнÿкерчĕкри тигр асамлă. Ăна Англи, Бразили, Бейрут, Германи, Франци, Мексика, Швейцари, Япони çĕршывĕсенчи чи паллă ăрăмçăсем асамлă вăй панă. Кунта Раççей тухатмăшĕсем те сахал мар вăй хунă.

Икĕ континентри чи чаплă ăрăмçăсем вăй панă Тигр Çĕнĕ çулта кашни кил-çурта мир, телей, килĕшÿ, пĕр-пĕрне ăнлану тата юрату илсе килинех.

В.ЕФРЕМОВ.
Вăтам Хăмăшлă.

Районти вĕрентÿ пайĕн призĕшĕн

Нумаях пулмасть ачасемпе çамрăксен клубĕ РОО призне илес тĕлĕшпе районти йĕлтĕрçĕсен ăмăртăвĕсене йĕркелерĕ, вĕсене шкулсенчи чылай спортсменсем хутшăнчĕç.

5 километрлă дистанцире 1-мĕш номерлĕ шкулти Евгений Яковлевпа танлашакан пулмарĕ. Василий Емелин (1-мĕш шкул) финиша иккĕмĕш çитрĕ, Ильнар Сайфутдинов вара (4-мĕш шкул) - виççĕмĕш.

Хĕрсенчен 3 километрлă дистанцире 3-мĕш шкулти Светлана Бурнаевская мала тухрĕ, иккĕмĕшпе виççĕмĕш вырăнсене 4-мĕш шкулти Юлия Дормидонтова тата Надежда Васильева йышăнчĕç.

Командăсем хушшинче 4-мĕш шкул çĕнтерчĕ, иккĕмĕш вырăна 3-мĕш шкул йĕлтĕрçисем йышăнчĕç, виççĕмĕшне - 2-мĕш шкул команди.

Хăна юррисем

Сĕтел йĕри-тавра хăна ларсан

Пирĕн ял хыçĕнче аслă çаран,
Çавă кÿрет ялăн илемне.
Сĕтел йĕри-тавра хăна ларсан,
Çавă кÿрет çуртăн илемне.

Пĕчĕккĕ те кĕлте, сĕлĕ кĕлти,
Ырă утăн пуçне çав ухать.
Пĕчĕккĕ те черкке, симĕс черкке,
Ырă çын кăмăлне çав тупать.

Улача та чаршав, пурçăн çÿçе,
Çарăмсанта çуни илемлĕ.
Пур тăвансем пĕрле пуçтарăнсан,
Юрла-юрла ĕçни илемлĕ.

Шурă пÿртĕн çĕнĕ кăмакине
Тĕрлеех пĕлмерĕм - сăрларăм.
Çак тăвансем патне, ай, килсессĕн,
Калаçа пĕлмерĕм - юрларăм.

Кĕмĕл сулă хывса паракана
Ылтăн сулă хывса парăттăм.
Хампа пĕрле харăс юрлакана
Çурри чуна çурса парăттăм.

Ахахпала мерчен пĕрчисене
Хуртармăттăм çĕрĕ куç çине.
Ай-хай, куç умĕнчи тăвансене
Уйăрмăттăм ĕмĕр тăршшĕне.

Пухса йĕркелекенĕ **Е.ИЛЮШКИНА.**

Тигр çулĕ

Çитес 1998 çул - Тигр çулĕ пулни çинчен эпир пĕлетпĕр ĕнтĕ. Ку çул тăнăçлах пулмĕ. Пурнăçри улшăнусене сăнăр, анчах та асăрханулла пулăр. Политика тĕлĕшпе малашне пысăк улшăнусем пулĕç. Политикăн кĕтмен вĕçĕ. Революци. Вăрçă пулма пултарать. Катастрофа. Улшăнусем, ĕçсем пуçарма меллĕ çул. Сирĕн пĕчĕк Тигрăр хĕвел тухсан, вăл аниччен çуралнă пулсан, ăна хĕвел хÿтĕлĕ.

ЙĔКЕХЎРЕ. Вăл хăйне хăрушсăрлăхра туймасть, унăн хăйĕн ĕçĕсене çеç пурнăçламалла.

ВĂКĂР. Вăл канăçсăр, çилĕллĕ, хăрушă пулать, Чылай вăхăт ниçта та тухмасть, лайăх кунсене кĕтет.

ТИГР. Мĕн ĕçлес тет, çавна тăвать. Вăл телейлĕ. Пысăк ĕçсем пуçламалла, ăна хÿтĕлĕç.

КУЯН. Пирĕн çемье çынни унăн тăнăçлăхне пăсакан улшăнусене юратмасть.

АÇТАХА. Ку ăна килĕшет. Вăл çынсене тĕлĕнтерме ... тата награда илме меслет тупать.

ÇĔЛЕН. Пурнăç ывăнтарать. Анчах та ку Çĕленшĕн урок пулса тăрĕ.

ЛАША. Вăл ашшĕ-амăшĕпе, юлташĕпе уйрăлма çак çулпа усă курма пултарать. Мĕнле те пулин улшăнусем пурпĕрех пулĕç.

КАЧАКА (сурăх). Пурте тĕнчери улшăнусемшĕн тăрăшаççĕ, ăна вара манаççĕ. Вăл питĕ тунсăхлĕ.

УПĂТЕ. Вăл ку çул ниçта та хутшăнмасть, унăн ĕçĕ усăсăр.

АВТАН. Пĕтĕмпех улшăнать... Мĕнле йывăр... Кăмăллă мар...
Ку çул питĕ йывăр!

ЙЫТĂ. Тинех такама усă кÿме май пулĕ. Вăл телейлĕ пулĕ.

СЫСНА. Улшăнусем... Вăл хăнăхать. Йывăрлăхсене лăпкăн чăтса ирттерет.

* * *

Тигр çулĕнче çуралнă çынсем питĕ туйăмлă, нумай шухăшлаççĕ, ырă кăмăллă. Анчах та вĕсем хăвăрт çилленеççĕ. Вĕсене хисеплеççĕ. Ку çынсем час-часах аслисемпе е начальникпе хирĕçеççĕ, васкавлă шухăш тытма пултараççĕ, йăнăшне кайран çеç ăнланса илеççĕ. Вĕсем шанчăксăртарах тата хăйсене çеç юратаççĕ, анчах та хăюллă та вăйлă çынсем.

Вĕсен юлташĕсем тата мăшăрĕсем пулма Лаша, Аçтаха, Йытă питĕ лайăх килĕшеççĕ.

Йĕкехÿрепе, Вăкăрпа, Кушак аçипе, Качакапа, Автанпа, Сыснапа та сывăхланма пултараççĕ.

Çĕленпе Упăте вара вĕсене телей мар, инкек кÿме пултараççĕ.

Тигр çулĕсем: 1902, 1914, 1926, 1938, 1950, 1962, 1974, 1986, 1998, 2010.

Çĕнĕ çул уявĕ

Çĕнĕ çул иртет пит шавлă
Савнă ял керменĕнче.
Симĕс чăрăш çÿллĕ, капăр
Ялкăшать теттесемпе

Хĕл Мучи, Пике утаççĕ
Селĕм елка тавралла,
Вĕсемпе пĕрле вĕт-шакăр
Алла-аллăн тытăнса.

Хĕл Мучийĕ - мыскараçă
Ячĕ юрă юрласа.

Савăк хорăн кĕвĕ юхрĕ
Вăйă картине тăрсан.

Вăхăт-вăхăт вĕтĕ халăх
Хÿхĕм пикене сырсан,
Купăс каласа хаваслăн
Йăпанаççĕ ташласа.

Пĕчченшерĕн ăмăртсассăн,
Юрăпа та сăвăпа.
Тĕрлĕ канфетпа сăйлаççĕ
"Тава тивĕç артиста".

Георгий РОМБ.

Саламлатпăр!

Ерепьелĕнче пурăнакан юратнă мăшăра, аттене, асаттене, кукаçее ***ГРИГОРИЙ ИВАНОВИЧ ЕРЕМЕЕВА*** *82 çул тултарнă ятпа чун-чĕререн ăшшăн саламлатпăр. Çирĕп сывлăх, канăçлă ватлăх сунатпăр. Сĕтелÿ çăкăр-тăвартан, кĕрекÿ ачу-пăчунтан ан татăлтăр.*

МĂШĂРĔ, АЧИСЕМ, МĂНУКĔСЕМ.

Çĕнĕ çул каçĕн паллисем

Çĕнĕ çул - çĕр ĕçченĕшĕн чи паллă, пĕлтерĕшлĕ кунсенчен пĕри. Çĕнĕ çулăн пĕрремĕш кунĕпе ытти кунсем, уйăхсем, тĕштырă мĕнле пулассине, тăванĕсен, хăйсен шăписене пĕлме тăрăшнă.

Çĕнĕ çулта çăлтăрлă тÿпе - тĕштырă ăнăçлă пуласса.

Çĕнĕ çулта çăлтăрсем йышлă - çырла пуласса.

Çĕнĕ çул каçхине питĕ сивĕ, юр вĕçкелет пулсан, тĕштырă аван пуласса, ăшă тата юр çумасть пулсан - тĕштырă тухăçлăхĕ начар пулĕ.

Çитес çул çителĕклĕ пурнăç пултăр тесен ăна савăнса, кăмăлтан кĕтсе илмелле. Ĕлĕк ун пек чухне сĕтел çине хур-кăвакал лартнă.

Çĕнĕ çулăн пĕрремĕш кунĕнче йывăр, таса мар ĕçе пуçăнмалла мар, унсăрăн çулталăк сирĕншĕн йывăр ĕçре пĕр канусăр иртсе кайĕ.

Çĕнĕ çулта кивçен укçана тавăрса памалла мар - çулталăкĕпех кивçен валеçес хăрушлăх пур.

Çĕнĕ çулта груша е панулми йывăççине тухса шаккасан çав йывăç çимĕç нумай парать иккен.

Пĕлтерÿсем

"Надежда" патшалăх предприятийĕ халăха услугăсем парать. "Васкавлă фотора" 15-45 минут хушшинче кирек мĕнле документ валли те сăнÿкерчĕксем хатĕр. Тĕрлĕ тĕслĕ, хура-шурă, 9х12 - 50х60 пысăкăш ÿкерчĕксене "кодак" хучĕ çинче кăларса параççĕ. Фотоаппаратурăсене юсаççĕ, ытти услугăсем параççĕ. Сире çак адреспа кĕтетпĕр: Школьная урамĕ, 8, Йăла услугисен çурчĕ, 1-мĕш хут. 8 сехетрен пуçласа 17 сехетчен, кану вăхăчĕсĕр ĕçлетпĕр.

* * *

М.Б.Багрянцев врач çынсене эрех ĕçнинчен тата табак туртнинчен пĕр сеансра сиплет.
Пирĕн патра кăна!

Сеанса пĕтĕмпех анонимлă ирттеретпĕр. Сипленĕ чухне тăванĕсем пулма пултараççĕ. Справка паратпăр. Консультаци, калаçу, каярахри сăнавсем тата кодировани хыççăнхи пулăшу - тÿлевсĕр!

Сипленĕ кунсенче, эрнекун, январĕн 16, 30-мĕшĕсенче, районти культура çуртĕнче 12 сехетре çырăнтару тата калаçу ирттеретпĕр. Лицензи МЗ РФ N00164-30, 1995 çулхи январĕн 16-мĕшĕнче панă.

Тĕп редактор Р.Ф.ЗАМАЛЕЕВ.

Редактор тивĕçĕсене пурнăçлакан Т.И.БУРАЙКИНА.

Учредительсем: Нăрлат районĕн администрацийĕпе редакцин ĕç коллективĕ

Хаçат эрнере виçĕ хутчен - юнкун, эрнекун, шăматкун тухать, вырăсла тата чăвашла тухать.

ПИРĔН АДРЕС: 423000, Нăрлат хули, Карл Маркс урамĕ, 19.
ТЕЛЕФОНСЕМ: редактор - 2-12-14, 2-22-81, редактор заместителĕ тата советсемпе обществăлла организацисен пурнăçĕн пайĕ - 2-10-44, редактор заместителĕ, яваплă секретарь - 2-18-67, редакторăн чăваш дубляжĕ енĕпе ĕçлекен вырăс дубляжĕ енĕпе ĕçлекен заместителĕ - 2-14-16, редакторăн заместителĕ - 2-10-44, ялхуçалăх пайĕ, промышленность, çырусемпе массăлла ĕç пайĕ - 2-22-51, бухгалтери, реклама пайĕ тата фотокорреспондент - 2-15-63.

Хаçата Тутар Республикин Информаципе пичет министерствинче шута илнĕ.

Регистрациленĕ номерĕ 34.

Димитровградская типография управления печати и информации Ульяновской области. Печать офсетная. Объем -1 печатный лист. Тираж 859.